

Whitepaper Positief en Veilig leren

Bij Hart voor Breda Noord staat positief leren centraal. We bieden de kinderen individuele, persoonlijke aandacht in kleine groepjes. Positief leren gaat niet alleen over onderwijs maar gaat over het hele klimaat.

Voor de begeleider komt het dus niet alleen aan op vakkennis, maar ook op een pedagogische houding. Dat doen we door aandacht te hebben voor de volgende punten:

- Ken je kinderen en noem zo veel mogelijk hun naam. Laat ze weten dat ze gezien zijn.
- Spreek zo positief mogelijk.
- Wacht niet tot er iets vervelends gebeurt om wat te zeggen, begin met positieve dingen zeggen tegen de kinderen zodra je ze ziet. Bemoedig ze, complimenteer ze, toon meelevens, daag ze uit, spreek vertrouwen uit, zet goed gedrag in het zonnetje.
- Zorg dat maximaal 1 of de 5 interventies negatief is, met het woord niet of nooit erin.
- Geef een foutief antwoord verbeterd terug aan de leerling, op een positieve manier.
B.v. kind zegt: *Ik vind het staartsom moeilijk.*
Begeleider: *Ja, dat vind jij nog moeilijk, hè, de staartdeling.*
- Blijf positief, ook bij fouten. B.v. bevestig dat hij iets goed begrepen heeft, maar dat de uitspraak nog moeilijk is. Benadruk wat het kind al wel kan en geef aan dat er ook nog dingen zijn die geleerd moeten worden, b.v. de tafel van 10 gaat al goed en de tafel van 9 is nog moeilijk voor je. Zoek positieve oplossingen: we gaat dat samen doen, ik ga je helpen, met een plaatje lukt het wel.
- Gebruik ik-boodschappen bij probleemgedrag (je etiketteert het kind dan niet)
- Zoek naar gedrag en prestaties (hoe klein ook) waar je complimenten voor kunt geven
- Verpak je boodschap in een grapje of aanmoediging. Als er even iets minder leuks gebeurt, maak er geen drama van. Een geintje werkt beter en even over iets heel anders beginnen kan ook de positiviteit weer terug brengen.
- Maak leerstapjes langzaam moeilijker (zodat er geen faalervaringen ontstaan)
- Alleen die vragen stellen waarbij je zeker weet dat er een juist antwoord mogelijk is
- Maak zelf ook foutjes en toon hoe je dat oppakt (niet erg, ik leer ervan).
- Rechtstreeks een fout benoemen of een zwak puntje van het kind, kan pas, als je zeker weet, dat het kind deze benaderwijze emotioneel aan kan en als er een wederzijdse 'klik' is.
- Leef mee met de bemoeilijkte situatie van het kind en benoem en deel dat met hem: moeilijk hè, ben je er moe van? Let goed op de verbale en niet-verbale uitingen van het kind, zit hem iets dwars, voelt hij zich prettig en veilig. Verminder je eisen als het kind nog niet goed in zijn vel zit.
- Ruzie. Het komt soms voor...
Neem de betrokken kinderen apart, buiten de klasruimte. Praat met ze en help hen elkaar te begrijpen. Dwing ze in de schoenen van de ander te gaan staan, te voelen wat die ander voelt. En help ze om elkaar vergeving te vragen. Dat is meer dan sorry zeggen.

Bronnen:

- <https://positiefleren.com/index/31-tips-voor-een-goed-pedagogisch-en-positief-klasklimaat>
- <https://psychogoed.nl/hoe-help-je-een-onzeker-kind-van-4-5-of-6-jaar-oud/>
- <https://psychogoed.nl/hoe-help-je-een-onzeker-kind-van-7-8-9-10-jaar-oud/>
- [https://www.kessels-smit.nl/files/2018_Tjepkema - Positief Onderwijs1.pdf](https://www.kessels-smit.nl/files/2018_Tjepkema_-_Positief_Onderwijs1.pdf)

Auteurs:

Bram Dingemanse, onderwijzer en trainer bij Bureau Keer

Jeanne Buijks, onderwijsdeskundige en huiswerkbegeleider bij Hart voor Breda Noord

Lenard Schouten, projectleider bij Hart voor Breda Noord

www.hartvoorbredanoord.nl